

Uloga mjesne i lokalne samouprave u prevenciji invalidnosti

Prevencija čestih kroničnih bolesti u nastanku privremene ili trajne radne nesposobnosti nameće se kao značajan javnozdravstveni, ali i gospodarski problem i u našem društvu. Epidemija traumatizma u prometu, na radnim mjestima, ali nažalost, sve češće i u sportsko-rekreacijskim aktivnostima je zabrinjavajuća.

Ustavom Republike Hrvatske svakom je zagarantiran zdrav život (čl. 69). Država je dužna ukazati posebnu skrb zaštiti osoba s invalidnošću i njihovu uključivanju u život (čl. 57), a čl. 58 Ustava svakom građaninu jamči pravo na zdravstvenu zaštitu.

U Zagrebu je, uz radne invalide, sve značajniji i problem ratnih stradalnika, ali i osoba s prirođenim tjelesnim ili psihičkim poteškoćama. Zakon o zdravstvenoj zaštiti izričito navodi: "Građanin treba sudjelovati u svim zdravstveno-preventivnim djelatnostima koje se provode u mjestima života i rada, a usmjerene su na unapređenje i čuvanje zdravlja i sprječavanje bolesti". Točka 5 govori o liječenju i rehabilitaciji oboljelih, tjelesno i duševno oštećenih povrijeđenih osoba, a točka 6 o mjerama posebnog zdravstvenog nadzora pučanstva starijeg od 60 godina i žrtava rata.

U mjeru primarne prevencije spada:

1. Utvrđivanje, evidencija, praćenje, proučavanje, izvještavanje, uz evaluaciju zdravstvenih potreba i funkcionalne sposobnosti starijih ljudi
2. Preventivno individualno savjetovanje zdravih i bolesnih korisnika
3. Poticanje samoodgovornosti prema vlastitom zdravlju
4. Koordinacija službi koje se bave zaštitom zdravlja starijih ljudi i trajna edukacija djelatnika i volontera koji se uključuju u zaštitu
5. Zdravstveno, socijalno, psihološko, pa i pravno savjetovanje korisnika i članova njihovih obitelji
6. Utvrđivanje uvjeta uređenja okoliša u kojem živi stariji bolesnik (ergonomija bolesničkog prostora) zbog potreba kućnog liječenja, njege, rehabilitacije, ali i tjelesne i duhovne rekreacije.

Na stručno-znanstvenom skupu SPORT I REKREACIJA U ZAGREBU ZIMI, održanom u Zagrebu 30. i 31. ožujka 2007. povodom desetljeća zglobova i kostiju, dr. Ladislav Krapac iz Poliklinike za reumatske bolesti, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, iznio je zanimljivo predavanje o ulozi zajednice koja je u interesu mreže zdravih gradova.

Raspravlja se o potrebi uže suradnje gerontoloških centara s nevladnim strukovnim organizacijama, dobrovoljnom udruživanju građana i pravnih osoba u promicanju zajedničkih interesa: ekoloških, gospodarstvenih, humanitarnih, kulturno-sportskih, zdravstvenih, znanstvenih, informacijskih i drugih. Uz primjenu pozitivnih zakona Republike Hrvatske, također i Zakon o pravnom položaju vjerskih zajednica dozvoljava širu karitativnu djelatnost, gdje se moraju uklopiti sport i rekreacija u projekte suradnje na prevenciji i/ili rješavanju zdravstvenih tegoba osoba s invalidnošću. Raspravlja se o dosadašnjim iskustvima, kao i šansama uključenja u europske i svjetske integrativne procese.

Ladislav Krapac, dr. med.
ladislav.krapac@prfr.hr

